

KULTURA

imenovanja

Lukas Nola umjetnički direktor
»Zagreb filma«

ZAGREB – Filmski redatelj Lukas Nola preuzeo je dužnost umjetničkog direktora »Zagreb filma«, na koju ga je imenovao nedavno izabran direktor »Zagreb filma«, također filmski redatelj Vinko Brešan, proprije je u srijedu iz »Zagreb filma«. U utrak je pak Skupština »Zagreb filma« d.o.o. izabrala nove članove nadzornog odbora. To su Duško Ljuština, Stjepan Mikulić jedan predstavnik radnika. U priopćenju iz zagrebačkoga Gradskeg poglavarstva također se navodi da je na Skupštini smanjen broj članova nadzornog odbora sa sedam na tri. Povećan je koeficijent za obračun plaće direktora »Zagreb filma« sa 6,5 na 7,5. (Hina)

Lukas Nola

restauracija

Titov spomenik u ljevaonici

ZAGREB – Spomenik Josipa Broza Tita dovezen je u srijedu u ljevaonicu zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti (ALU) na restauraciju, nakon što je eksplizivnom napravom oštećen u nedjelju poslike ponoći u Kumrovcu. Spomenik, rad poznatog hrvatskoga kipara Antuna Augustinića, koji je 1948. postavljen ispred rodne kuće Josipa Broza, dio je zaštićene cjeline Kumrovcu i bit će restauriran prema izvornom gipsanom odjevu koji se čuva u Galeriji Antuna Augustinića u Klanjcu, rekla je v.d. ravnateljica Muzeja Hrvatskoga zagorja Vlatka Filipović Maligec. Ona nije mogla reći koliko će stajati troškovi restauracije, no napomenula je da je vrijednost skulpture procijenjena na oko 150.000 kuna. Sve troškove obnove spomenika finansirat će Ministarstvo kulture, potvrdila je Filipović Maligec. davši da će radovi trajati tridesetak dana. Titov spomenik Augustinić je izradio 1947., a smatra ga se jednim od najboljih kiparovičih radova. (Hina)

Romantizam i drugi stilovi: S izložbe starih majstora

RANKO MARKOVIĆ

IZLOŽBE – Strani slikari 19. stoljeća iz fundusa Moderne galerije

PODSJETNIK NA HRVATSKE VEZE S EUROPOM

Predstavljen izbor od sedamdesetak djela koji pružaju uvid u značenje zbirke koja sadrži gotovo dvije stotine slika starih majstora

ZAGREB – »Kako je ovo vrijeme kada Hrvatska traži svoje mjesto u svijetu, onda je poželjno naglasiti i podsjetiti dogadajem kako što je ova izložba da su veze Hrvatske sa svjetskim postojale mnogo prije, te da su se održavali aktivni kulturni odnosi s velikim dijelom Europe«, naglasio je Igor Zidić, ravnatelj Moderne galerije, na otvorenju izložbe »Strani slikari 19. stoljeća« iz fundusa Moderne galerije u utraku u Modernoj galeriji.

Na izložbi je predstavljen izbor od sedamdesetak najboljih djela koji pružaju uvid u značenje zbirke, koja sadrži gotovo dvije stotine slika starih majstora. Među ostalim izložena su djela majstora kao što su Hans Makart,

Franz Xaver Winterhalter, Francesco Hayez, Nicola Consoni, Johann Friedrich Overbeck i Ferdinand Georg Waldmüller.

»Izložba je posebna iz razloga što predstavlja slikarsko stranoj majstora 19. stoljeća, majstora koji su na različite načine obogatili kolekciju Moderne galerije, i koja zbog naravi same kolekcije nikada nisu u cijelosti izloženi zajedno«, napomnuo je Zidić, te dodao da cilj izložbe jest, prije svega, upoznati javnost s činjenicom da Moderna galerija posjeduje znatan broj relevantnih djela stranih slikara 19. stoljeća.

Autorica izložbe Dajana Vlaisavljević je istaknula da je izložba koncipirana uglav-

nom tematski, ona obuhvaća pejzažno, portretno, povijesno-alegorijsko i sakralno slikarstvo te genre slikarstvo i animalizam. Ona prati osnovna stilска kretanja 19. stoljeća, kao što su romantizam, bidermajer, realizam i simbolizam. Zbirka slikarstva stranih majstora je vrlo heterogen, nastala je spontano, a ne sustavno. Znatan broj djela poklonjen je Modernoj galeriji iz raznih izložbi, te dodata da cilj izložbe jest, prije svega, upoznati javnost s činjenicom da Moderna galerija posjeduje znatan broj relevantnih djela stranih slikara 19. stoljeća.

Djela koja i nisu posredno vezana za našu područja imaju određeno značenje, prije svega jer posredno govore o zainteresiranosti i obaveštenosti naših sugrađana, ali i o njihovu sudjelovanju na tržištu umjetnina 19. stoljeća.

Autorica izložbe Martina Matić je istaknula da je izložba koncipirana uglav-

Autorica izložbe istaknula je veliko zadovoljstvo što zbirka posjeduje djela, primjerice, Miklósa Barabásu, jednoga od najznačajnijih madarskih portretista, Franza Winterhaltera, pomodnog slikara visokog austrijskog društva, Henrika Siemiradzkih, poljskog slikara povijesnih kompozicija, ili pak Vojtecha Hynaisa, češkog slikara i profesora na praškoj Akademiji, prijatelja Vlaho Bukovca iz njegovih pariških i praskih dana.

Izložba »Strani slikari 19. stoljeća« iz fundusa Moderne galerije je posljednja prije zatvaranja Moderne galerije na razdoblje od tri mjeseca kada će se izložbeni prostori u cijelosti renovirati.

Martina Matić

IN MEMORIAM – Susan Sontag (1933. – 2004.)

ODLAZAK JUNAKINJE NAŠEG DOBA

Jedna od najcijenjenijih suvremenih američkih spisateljica ostat će zapamćena i kao »jedan od posljednjih moralista ravnodušnoga svijeta«, koji se nije ustručavao javno upirati prstom u političke laži i različite društvene nepravde

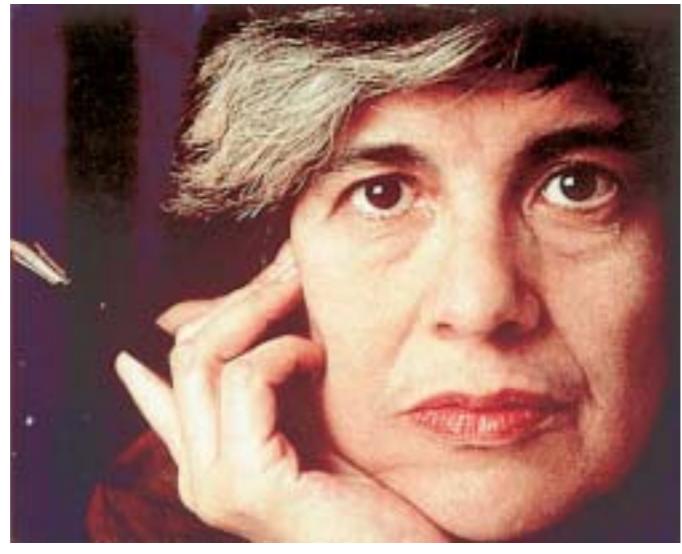
ZAGREB – Jedna od najistaknutijih američkih intelektualaca i jedan od posljednjih moralista ravnodušnoga svijeta, Susan Sontag izgubila je svoju posljednju životnu bitku. Vijesti da je poznata američka spisateljica, treća u nizu newyorskih kulturnih figura svjetskoga značenja, umrla od raka u svome rodnome New Yorku u 72. godini potresla je svijet.

Susan Sontag (1933. – 2004.) nazivali su svakako – i sumnjivom spisateljicom, izdajicom američkih nacionalnih interesa, ali i uzorom građanske hrabrosti i dosljednosti, ne neprijepono je da je bila jedna od najcijenjenijih suvremenih američkih spisateljica. Neokonzervativnoj desnici išao je na živez njezin kozmopolitski stav i spranje sa svime što čini civilnu religiju amerikanizma. Svojim izjavama poput onih da je George W. Bush »naš šašav predsjednik«, a američka nacija »glupava, amorfna masa kojom se godinama manipuliralo zato što su sami Americi dopuštali toliko je nervozna američka domoljube, da joj je, među ostalim, u jednom televizijskom showu potučeno da »zacepi gubicu i da

zapocelo mnogo prije pojave globalnoga terorizma. Ta je književnica odredila intelektualnu scenu američke radikalne ljevice već 60-ih godina prošloga stoljeća.

Dvije su ključne riječi njezina spisateljskog i ljudskog angažmana – napisao je svedobno filozof Žarko Paić – radikalnost i mašta. »Sontag je poput francuskih filozofa Derrida, Klossowskog, Barthesa, Deleuzea u Nietzscheu pronašla izvore idejne radikalnosti.

Sontag je osudila rat u Iraku, zbog čega je primila i brojne prijetnje smrću, no njezino je »raskrinkavanje mita o nedužnom imperiju«

Iako često na meti kritičara, uvijek ostala svoja: Susan Sontag

kalnosti protiv struje lagodna konformizma. A mašta je »izmataša« u djelu genijalnog pisca-prokletnika Antonina Artauda«, piše Paić.

U svoju brojnu putovanja svijetom Susan Sontag je uvrstila i posjet ratnomu Sarajevu, zbog čega je također bila na meti kritičara. Ne treba zaboraviti niti da je upravo ona za diktature generala Jaruzelskog krajem sedamdesetih godina u Poljskoj izrekla misao: »Komunita je fazišam s ljudskim licem.«

Tijekom dugi i plodne karijere Susan Sontag je napisala 15-ak djela (medu najpoznatijima su »Bolest kao metafora«, »Protiv interpretacije«, »Put u Hanoju«, »Dobročinitelj...«), a za povijesni roman »U Americi«, objavljen 2000. godine, dobila je jednu od najuglednijih američkih književnih nagrada National Book Award. Osim po knjigama, esejima o umjetnosti i književnosti, kritici suvremene civilizacije, borbi za zaštitu ljudskih prava i ljevičarskom angažmanu, Sontag će ostati zapamćena i kao autorica dokumentarnih filmova i redateljica brojnih kazališnih predstava.

Sandra-Viktorija Antić

Na slijedećoj godini svećano je obilježavanje 190. obljetnice rođenja i 100. obljetnice smrti osnivača i velikog dobrotnika Akademije, dakovackog i srijemskog biskupa Josipa Jurja Strossmayera. Za tu su prigodu u Akademiji osnovani posebni Odbori koji će se brinuti o vrlo bogatom programu, koji bi se odvijao u prvoj polovici sljedeće godine, a započeće 8. travnja 2005. godine, svečanom sjednicom Akademije, velikom izložbom omlih umjetnica koje je biskup poklonio Strossmayerovoj galeriji te svečanim koncertom u Koncertnoj dvorani »Vatroslav Lisinski«.

slobodna godišnja skupština.

Na sjednici su posebice naglašeni problemi koje Akademija već mjesecima ima s Hrvatskom radiotelevizijom, od koje je zatraženo snimanje dokumentarnog filma o biskupu Strossmayeru, i tebi su nedavno, nakon šest mjeseci čekanja u višestrukog pozivanja, dobili i pozitivni odgovor.

Pri tom su akademici Milan Moguš i Vladimir Paar iznijeli niz primjedaba na račun HRT-a, za koju oboje i učinili potporom Akademije. Od tog je 90 knjiga objavljeno u vlastitoj nakladi ili sunakladništvu, dok je 19 publikacija objavljeno potporom Akademije Zaklade. Ukupno je tako otišnuto 15.900 tiskanih stranica, a naklada svih naslova iznosi 57.615 primjeraka.

I naknadnica djelatnost Akademije u protekloj je godini bila na zadovoljnoj razini. Tijekom godine objavljeno je 109 knjiga i svezaka časopisa, što znači da je Akademija u prosjeku svaki tjedan objavila po dva naslova. Od toga je 90 knjiga objavljeno u vlastitoj nakladi ili sunakladništvu, dok je 19 publikacija objavljeno potporom Akademije Zaklade. Ukupno je tako otišnuto 15.900 tiskanih stranica, a naklada svih naslova iznosi 57.615 primjeraka.

U idućoj godini Akademija predviđa izdati stotinjak naslova, od kojih je najznačajnije, kapitalno djelo »Hrvatska i Europa«, od kojeg je dosad već objavljeno tri svezske, dok se preostala dva namjeravaju objaviti u 2005. godini na engleskom i francuskom. Predstavljeni su i Akademijini investicijski planovi obnovke nekih zdanja, od kojih je najvažnija rekonstrukcija i prenamjena Kemijskog laboratorija na Strossmayerovu trgu u prostoru Akademije knjižnice.

Lidija Černi

glasba

Dodatajene nagrade »Ivo Vuljević«

ZAGREB – Godišnja nagrada Hrvatske glazbene mladeži »Ivo Vuljević« u srijedu je, na prigodnoj svečanosti u Koncertnom dvorani »Vatroslav Lisinski«, predana Tomislavu Mužeku, Akademskom puhačkom kvintetu i Udaraljkaškom ansamblu biNg bang. Tu prestižnu godišnju nagradu mladim glazbenicima za najstaknutije glazbene ostvarenje Tomislav Mužek, koji zbog koncerta nije načinjeći svečanosti, dobio je u kategoriji »Instrumentalni ansambl«. (Hina)

OBLJETNICE – Na dan smrti velikoga piscu

KRLEŽIN SPOMENIK NAPOKON U ZAGREBU

Brončana skulptura, rad kiparice Marije Ujević-Galetović, otkrivena je na livadi uz šetalište Dubravkin put, u podnožju vrta kuće na Krležinu Gvozdru, gdje je slavni pisac živio gotovo 30 godina

ZAGREB – Po sudu mnogih, najveći hrvatski književnik Miroslav Krleža (1893. – 1981.) dobio je napokon i u svome rodnom gradu Zagrebu spomenik, i to baš na dan kada je umro prije 23 godine. Skulpturu je izradila kiparica Marija Ujević-Galetović, a svečano je otkrivena u srijedu na livadi uz šetalište Dubravkin put, kod raskrižja s Tuškancem, u podnožju vrta kuće na Krležinu Gvozdu, gdje je slavni pisac živio od 1952. godine do smrti. Krleža je svoj brončani kip, visok 23 centimetra, dobio na poticaj Muzeja grada Zagreba, uz potporu Gradskog ureda za kulturu, a otkrile su ga Marija Ujević-Galetović, zagrebačka gradonačelnica Vlasta Paravić i Milka Mesić, koja je u ime hrvatskoga predsjednika Stjepana Mesića položila vjenac ispod piščeva spomenika.

»U slučaju da uspiješno, a vjerujem da hoćemo, završimo pregovore o otkupu privatnoga stana unutar Krležine zgrade, čitavu zgradu na Krležinu Gvozdu, gdje je slavni pisac živio od 1952. godine do smrti. Krleža je svoj brončani kip, visok 23 centimetra, dobio na poticaj Muzeja grada Zagreba, uz potporu Gradskog ureda za kulturu, a otkrile su ga Marija Ujević-Galetović, zagrebačka gradonačelnica Vlasta Paravić i Milka Mesić, koja je u ime hrvatskoga predsjednika Stjepana Mesića položila vjenac ispod piščeva spomenika.«

Ravnatelj Muzeja grada Zagreba Vinko Ivčić zahvalio je svima koji su na bilo koji način sudjelovali u postavljanju spomenika velikom hrvatskom piscu, a njegovu su otkrivanju prisustvovali ugledniči iz hrvatskoga kulturnog, gospodarskog i političkog života. Odabrane ulomke iz »Balada Petrice Kerempuha« interpretirao je dramski umjetnik Zlatko Vitez.

S. V. A.

Osebujno viđenje slavnoga pisca: Kiparica Marija Ujević-Galetović s Krležinom skulpturom.

DANIEL KASAP

HAZU – Redovita godišnja skupština

AKADEMICI NEZADOVOLJNI HRT-om

Donesene smjernice rada za 2005. godinu, a finansijski plan iznosi 85.860.000 kuna / Obilježit će se Strossmayerove obljetnice / Predsjedništvo Akademije nezadovoljno suradnjom s HRT-om i komercijalizacijom javne televizije

ZAGREB – Redovita godišnja skupština Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, održana u srijedu, tradicionalno na kraju godine, naznačila je glavne smjernice rada u nadolazećoj 2005. godini. Finansijski plan Akademije za iduću godinu temelji se na već odobrenim sredstvima iz državnog proračuna i na sredstvima koja se planiraju ostvariti vlastitim djelatnostima i sredstvima iz drugih izvora, a iznos u ukupno 85.860.000 kuna, od čega 7.880.000 kuna vlastitih sredstava.

U srednjih godina, do sredine 2005. godine, obilježavanje 190. obljetnice rođenja i 100. obljetnice smrti osnivača i velikog dobrotnika Akademije, dakovackog i srijemskog biskupa Josipa Jurja Strossmayera. Za tu su prigodu u Akademiji osnovani posebni Odbori koji će se brinuti o vrlo bogatom programu, koji bi se odvijao u prvoj polovici sljedeće godine, a započeće 8. travnja 2005. godine, svečanom sjednicom Akademije, velikom izložbom omlih umjetnica koje je biskup poklonio Strossmayerovoj galeriji te koncertom u Koncertnoj dvorani »Vatroslav Lisinski«.